

Lausunto

20.6.2022

 VN/8908/2021
 VN/8908/2021-VM-18

Oikeusministeriö

Valtiovarainministeriön lausunto työryhmän mietinnöstä koskien rajat ylittäviä yritysjärjestelyjä koskevan yhtiöoikeudellisen direktiivin täytäntöönpanoa

Mietinnön tausta

Oikeusministeriö on 23.4.2021 asettanut työryhmän valmistelemaan ehdotusta direktiivin (EU) 2017/1132 muuttamisesta rajat ylittävien yhtiömuodon muutosten, sulautumisten ja jakautumisten osalta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/2121 (muutosdirektiivi) täytäntöönpanemiseksi.

Työryhmän mietinnössä ehdotetaan osakeyhtiölain (624/2006) sulautumista koskevaan 16 lukuun ja jakautumista koskevaan 17 lukuun muutoksia muun muassa sulautumis- ja jakautumissuunnitelman sisältöön, hallituksen selvityksen laatimisvelvollisuuteen ja sisältöön, asiakirjojen rekisteröintiä ja nähtävillä pitoa koskeviin velvollisuuksiin, lunastusmenettelyyn, uuteen ylimääräisen rahavastikkeen vaatimista koskevaan menettelyyn, päätöksentekoa koskeviin vaatimuksiin, täytäntöönpanoilmoituksen tekemiseen, täytäntöönpanomenettelyyn sekä jakautumisen voimaantuloon ja oikeusvaikutusten alkamiseen.

Työryhmän mietinnössä ehdotetaan osakeyhtiölakiin lisättäväksi rajat ylittävää kotipaikan siirtoa koskeva uusi 17 a luku. Kotipaikan siirrossa yhtiö voi muuttaa yhtiömuotonsa toisen ETA-valtion yhtiömuodoksi ja siirtää vähintään kotipaikkansa tähän valtioon.

Osakeyhtiölakia koskevien muutosehdotusten kanssa johdonmukaisella tavalla ehdotetaan sisällöltään vastaavia muutoksia vakuutusyhtiölakiin (521/2008) ottaen huomioon kuitenkin toimialaan ja erityisesti toimiluvan myöntämiseen liittyvät erityispiirteet.

Rahoitusmarkkinatoimijoiden toimiluvista

Valtiovarainministeriö (VM) kiinnittää huomiota siihen, ettei muutosdirektiivissä ole johtolauseetta 57 lukuun ottamatta otettu tarkemmin kantaa sellaisten yhtiöiden kotipaikan siirtoihin, rajat ylittäviin sulautumisiin tai rajat ylittäviin jakautumisiin liittyviin erityiskysymyksiin, joilta edellytetään rahoitusmarkkinoilla toimiakseen tiettyä toimilupaa tai muuta vastaavaa toimenpidettä. Näin ollen näihin kysymyksiin on otettava direktiivin puitteissa kantaa kansallisesti. Mietinnössä on jo huomioitu tällaisia erityispiirteitä vakuutusyhtiöiden osalta. Jatkovalmistelussa on selvitettävä, missä määrin vakuutusyhtiöitä koskevia valintoja voidaan omaksua

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
 00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

myös muualla finanssimarkkinasääntelyssä ja millaiset sääntelyratkaisut ovat linjassa johtolauseen 57 kanssa.

Voimassa olevassa rahoitusmarkkinasääntelyssä on jo joitakin säännöksiä eurooppayhtiöiden kotipaikan siirroista sekä osakeyhtiöiden rajat ylittävistä sulautumisista ja jakautumisista (näin esimerkiksi liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa, sijoituspalvelulaissa, sijoitusrahastolaissa, maksulaitoslaissa, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa ja arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa). Jatkovalmistelussa on arvioitava, missä määrin on perusteltua ulottaa näiden olemassa olevien säännösten yhteydessä omaksuttuja sääntelyratkaisuja koskemaan myös osakeyhtiömuotoisten toimijoiden kotipaikan siirtoja. Toisaalta on arvioitava, onko direktiivin perusteella tarpeen muuttaa myös sellaisia rahoitusmarkkinatoimijoita koskevia säädöksiä, joissa ei tällä hetkellä ole säännöksiä kotipaikan siirroista taikka sulautumista ja jakautumisista.

Epäselvyys rahastoyhtiöistä, erikoissijoitusrahastoista ja sijoituspalveluyhtiöistä

Työryhmämietinnön sivulla 65 on todettu, että ”Muutosdirektiivin nimenomaisen säännöksen (muutosdirektiivillä lisätty 86 a artikla 2 kohta) johdosta on otettava huomioon, **että muutosdirektiivin mukaisia säännöksiä ei ole välttämätöntä soveltaa esimerkiksi sijoituspalveluyhtiöihin, rahastoyhtiöihin tai erikoissijoitusrahastoihin** (korostus tässä), joiden tarkoituksena on yleisöltä hankittujen varojen yhteinen sijoittaminen ja jotka toimivat riskin hajuttamisen periaatteella ja joiden osuudet on tällaisten osuuksien haltijoiden vaatimuksesta ostettava takaisin tai lunastettava suoraan tai välillisesti kyseisen yhtiön varoilla.”

VM kiinnittää huomiota siihen, ettei sen käsityksen mukaan direktiivin tarkoituksena ole ollut jättää soveltamisalan ulkopuolelle osakeyhtiömuotoisia sijoituspalveluyrityksiä. Lisäksi VM:n käsityksen mukaan kyseisessä artiklan kohdassa tarkoitetaan yhteissijoittamista vaihtuvapääomaisen osakeyhtiön muodossa. Tällaisia Suomen voimassa oleva lainsäädäntö ei tunnista. VM:n käsityksen mukaan direktiivi tai sen muutos ei jättäisi soveltamisalan ulkopuolelle osakeyhtiömuotoisia rahastoyhtiöitä tai vaihtoehtorahastojen hoitajia. Molemmat toimintamallit Suomen lainsäädäntö tunnistaa. Myös viittaus erikoissijoitusrahastoihin on tältä osin perusteeton, sillä erikoissijoitusrahastot eivät ole itsenäisiä oikeushenkilöitä, vaan sopimusperusteisia järjestelyjä. Hallituksen esityksen jatkovalmistelussa kyseistä kohtaa tulisi VM:n näkemyksen mukaan muuttaa kuulumaan seuraavasti: ”Muutosdirektiivin nimenomaisen säännöksen (muutosdirektiivillä lisätty 86 a artikla 2 kohta) johdosta on otettava huomioon, että muutosdirektiivin mukaisia säännöksiä ei ole välttämätöntä soveltaa sellaisiin vaihtuvapääomaisiin osakeyhtiöihin, joiden tarkoituksena on yleisöltä hankittujen varojen yhteinen sijoittaminen ja jotka toimivat riskin hajuttamisen periaatteella ja joiden osuudet on tällaisten osuuksien haltijoiden vaatimuksesta ostettava takaisin tai lunastettava suoraan tai välillisesti kyseisen yhtiön varoilla. Tällaisia ei Suomen lainsäädännön mukaan ole mahdollista perustaa.”

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Osastopäällikkö

Pauli Kariniemi

Jakelu
Tiedoksi

OM Oikeusministeriö
OM YOO Yksityisoikeus ja maksukyvyttömyys, Juha Jokinen

VN/8908/2021-VM-18

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: